

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁANIA SYSTEMU ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA

w roku akademickim 2020/2021

WYDZIAŁ FILOLOGICZNY

Sprawozdanie obejmuje wszystkie formy studiów i poziomy kształcenia (stacjonarne i niestacjonarne: jednolite studia magisterskie, studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, studia doktoranckie i studia podyplomowe).

Liczba studentów łącznie: 1023

w tym:

- na studiach stacjonarnych: 1023

- na studiach niestacjonarnych: 0

Liczba uczestników studiów doktoranckich: 27

Liczba uczestników studiów podyplomowych: 67

Stan na dn. 15.10.2021

1. MONITOROWANIE KOMPETENCJI I DOŚWIADCZENIA ORAZ KWALIFIKACJI NAUCZYCIELI AKADEMICKICH ORAZ INNYCH OSÓB PROWADZĄCYCH ZAJĘCIA ZE STUDENTAMI I DOKTORANTAMI

Monitorowanie kompetencji i doświadczenia oraz kwalifikacji nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami, doktorantami i słuchaczami studiów podyplomowych na Wydziale Filologicznym (WF) odbywa się według kryteriów zawartych w § 4 Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie zasad działania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w Uniwersytecie w Białymstoku.

1) systematyczna analiza i ocena pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych pod kątem podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich

W roku akademickim 2020/2021 systematyczna analiza i ocena kadry badawczo-dydaktycznej pod kątem podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich w zakresie działań naukowych odbywała się na podstawie informacji składanych przez nauczycieli akademickich do kierowników katedr i zakładów oraz do Dyrekcji Kolegium Językoznawstwa i

Kolegium Literaturoznawstwa. Niesformalizowany monitoring pracowników dydaktycznych prowadzi Pełnomocnicy Dziekana ds. Dydaktyki. Wszyscy pracownicy podczas oceny okresowej składają sprawozdania dotyczące ich działalności naukowej i dydaktycznej. Są oceniani (w tym działalność dydaktyczna, podnoszenie kwalifikacji) zgodnie z *Regulaminem okresowego oceniania nauczycieli akademickich Uniwersytetu w Białymstoku* (Załącznik do Zarządzenia nr 25 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 20 września 2019 r.).

Pracownicy WF regularnie podnoszą swoje kompetencje i doświadczenia zawodowe poprzez udział w szkoleniach, seminariach, warsztatach, konferencjach naukowo-dydaktycznych oraz stażach¹.

W trosce o samorozwój pracownicy badawczo-dydaktyczni WF aktywnie uczestniczyli w konferencjach naukowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym. W celu nabycia odpowiednich umiejętności korzystania z technologii nauczania zdalnego, wykładowcy wzięli udział w wielu szkoleniach, warsztatach, konferencjach dydaktycznych. Władze wydziału i uczelni zadbały o edukację wszystkich pracowników w zakresie sprawnej obsługi platform e-learningowych wykorzystywanych w dydaktyce. Zorganizowano następujące szkolenia: *Dydaktyka cyfrowa z MS Teams – czyli jak pracować ze studentami w formule online* (21.09.2020), prowadzący: Tomasz Tokarz (Instytut Innowacyjnej Edukacji); *Konstruowanie zaliczeń i egzaminów przy pomocy platformy Blackboard. Dobre praktyki. Szkolenie pracowników badawczo-dydaktycznych* (14.01.2021), organizacja szkolenia: Wydział Nauk o Edukacji UwB: dr Łukasz Kalisz, mgr Piotr Remża, lic. Tomasz Krynicki).

W raportowanym roku akademickim 22 pracowników WF podjęło indywidualne inicjatywy podwyższenia własnych kompetencji dydaktycznych. Uczestniczyli oni w przedsięwzięciach doskonalących przygotowanie nauczyciela akademickiego do wykonywania zadań w procesie dydaktycznym. Szkolenia, webinary, warsztaty dotyczyły, między innymi, takich tematów, jak: rozwój kluczowych kompetencji XXI wieku; przygotowanie i jakość zajęć dydaktycznych; realioznawstwo na lekcjach języków obcych; koncepcja pozytywnej dyscypliny według Jane Nelsen; wypalenie zawodowe; odporność na stres; lekcja interaktywna; kreatywna komunikacja językowa na lekcji w czasie covid-19; praca z uczniem nieśmiałym; umiejętność korzystania z mediów; motywowanie ucznia; aktywne procesy językowe w leksyce języka rosyjskiego; rozwijanie myślenia krytycznego; rozwijanie umiejętności wizualnych; kształtowanie samodzielności ucznia; język rosyjski w epoce pandemii; praca w grupach; zwiększanie

¹ Szczegółowe dane o wydarzeniach, w których uczestniczyli pracownicy WF znajdują się w arkuszach oceny okresowej.

dostępności uczelni dla osób z niepełnosprawnościami, wsparcie studentów z zaburzeniami poznawczymi; rozwijanie kompetencji neurolingwistycznych i logopedycznych; myślenie wizualne; edytorstwo dokumentów osobistych; literatura dziecięca; procedura zdalna oceny programowej; edukacja innowacyjna; edukacja online; pedagogika wymowy angielskiej, wymowa języka francuskiego; nauczanie gramatyki języka francuskiego; wsparcie studentów z zaburzeniami psychicznymi.

W ramach Zakładu Językoznawstwa Interkulturowego i Glottodydaktyki przeprowadzono szkolenia metodyczne dla pracowników rusycystyki (*Kształtowanie oraz rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia na zajęciach ze studentami*, 04.05.21 oraz *Myślenie krytyczne w kształceniu językowym*, 05.07.21), a także, wykorzystując środki grantu Regionalnej Inicjatywy Doskonałości, pracownicy wydziału zorganizowali Międzynarodowe Seminarium Naukowo-Dydaktyczne *Kształcenie filologiczne – nurty badawcze i aplikacje dydaktyczne*, 22.02.2021.

Ponadto, na Wydziale Filologicznym odbyło się szkolenie z oprogramowania Sketch Engine, w którym uczestniczyło 10 osób. Jego celem było doskonalenie warsztatu badawczego pracowników badawczo-dydaktycznych, a w konsekwencji również lepsze wsparcie metodologiczne seminarzystów. Nauczyciele akademicy wzięli również udział w innych przedsięwzięciach podnoszących kompetencje badawcze. Były to między innymi warsztaty o danych badawczych w badaniach literackich, szkolenia dla wnioskodawców z zakresu oferty NCN, szkolenie z warsztatu badawczego organizowane przez Web of Science, kurs na temat wykorzystania statystyki w badaniach lingwistycznych.

Wysokie kompetencje dydaktyczne i doświadczenie zawodowe pracowników pozwoliło na publikację pomocy dydaktycznych, nawiązywanie kontaktów międzynarodowych oraz współpracę z instytucjami oświatowymi i kulturalnymi z województwa podlaskiego.

Na wydziale odbył się cykl wykładów „Tydzień z filologią UwB” skierowanych do uczniów szkół średnich i nauczycieli (luty, kwiecień 2021). Projekt był inicjatywą Zespołu ds. Promocji przy Dziekanie Wydziału Filologicznego. Brali w nim udział pracownicy wszystkich kierunków.

2) systematyczna analiza i ocena obsady zajęć dydaktycznych przez pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych oraz inne osoby prowadzące zajęcia ze studentami i doktorantami pod kątem zgodności ich kompetencji i doświadczenia oraz kwalifikacji zawodowych (specjalizacja naukowa, dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe) z prowadzonymi zajęciami

W roku akademickim 2020/2021 bezpośredni nadzór nad organizacją pracy dydaktycznej na WF sprawowali Pełnomocnicy Dziekana Wydziału Filologicznego UwB: dr A. Romanik (kierunek Filologia: moduły rusycystyczne), dr B. Wyszynska (kierunek Filologia: moduły

neofilologiczne), dr hab. P. Stasiewicz (kierunek Filologia polska) we współpracy z kierownikami poszczególnych katedr i zakładów.

Ze względu na przedłużającą się epidemię koronawirusa w Polsce, zgodnie z decyzją władz uczelni, dydaktyka na Wydziale Filologicznym w roku akademickim 2020/2021 realizowana była w trybie zdalnym za pośrednictwem platform *Blackboard* oraz *Teams*. Praca w formacie online wymusiła dostosowanie działań zabezpieczających realizację programów poszczególnych specjalności do wymogów formalnych, przy jednoczesnym zabezpieczeniu jakości kształcenia na odpowiednim poziomie akademickim. Proces dydaktyczny odbywał się w oparciu o opracowane rok wcześniej na WF procedury wewnętrzne, które ściśle określały np. sposób realizacji zajęć, przeprowadzenia egzaminów przedmiotowych, egzaminów dyplomowych itd. Prodziekan E. Lewicka-Mroczek na bieżąco informowała pracowników o wprowadzanych procedurach oraz przekazywała wszelkie komunikaty rektora dotyczące sposobu realizacji kształcenia.

Zajęcia dydaktyczne z poszczególnych przedmiotów na WF były przydzielane z uwzględnieniem kwalifikacji zawodowych pracowników, ich specjalizacji naukowych oraz doświadczenia zawodowego. Wykłady oraz seminaria licencjackie i magisterskie były obsadzone przez pracowników samodzielnych, a w niektórych przypadkach za aprobatą Rady Wydziału – przez doktorów. Niewielką część zajęć powierzono pracownikom innych jednostek (np. Katedra Teologii Prawosławnej, Zakład Hermeneutyki i Translatoryki Filozoficznej).

Przy doborze kadry do przedmiotów z bloków fakultatywnych uwzględniano dodatkowe kwalifikacje pracowników (np. ukończone kursy, ukończenie innego (dodatkowego) kierunku studiów, studiów/kursów podyplomowych logopedycznych, edytorskich, z zakresu glottodydaktyki), co umożliwiło zapewnienie wysokiego poziomu zajęć dydaktycznych.

Zajęcia z zakresu bloku przedmiotów specjalnościowych prowadzone były przez sprawdzonych praktyków, m.in. czynnych tłumaczy, dziennikarzy prasowych, radiowych i telewizyjnych, edytorów. Nad merytoryczną jakością zajęć prowadzonych przez pracowników zewnętrznych czuwali etatowi nauczyciele akademicy – koordynatorzy przedmiotów i kierownicy zakładów.

W celu ułatwienia podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracownicy systematycznie uzyskują informacje o dostępnych szkoleniach, konferencjach naukowych i dydaktycznych.

W związku z zwiększonym naborem na filologię angielską, istnieje konieczność powiększenia etatowej kadry badawczo-dydaktycznej i dydaktycznej. Po zakończeniu roku akademickiego 2020/2021 ze współpracy z Wydziałem Filologicznym zrezygnowało około 10 pracowników prowadzących zajęcia na neofilologiach na zlecenie, w tym dwóch doktorów

oraz doświadczona tłumaczka. Jednym z powodów tych rezygnacji są niskie stawki godzinowe dla osób pracujących na zlecenie, nieadekwatne ich zdaniem do wysiłku wkładanego w przygotowywanie specjalistycznych zajęć. Kolejnym problemem na kierunkach neofilologicznych jest niedostateczne tempo awansów nauczycieli. W opinii pracowników neofilologii zwiększenie liczby konkursów na stanowiska badawczo-dydaktyczne i dydaktyczne wpłynie motywująco na podnoszenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli.

Rekomendacja 1: Ze względu na zwiększającą się liczbę studentów na filologiach obcych oraz chęć podnoszenia kwalifikacji i zdobywania kolejnych stopni awansu zawodowego przez nauczycieli należałoby zwiększyć liczbę etatów badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych w zrównoważonych proporcjach.

Rekomendacja 2: W związku ze zwiększającą się liczbą studentów z niepełnosprawnościami, studiujących na WF, należy zwiększyć ofertę szkoleń specjalistycznych i objąć nimi większą liczbę pracowników.

Rekomendacja 3: Stworzenie jednolitego arkusza sprawozdania podnoszenia kwalifikacji dydaktycznych nauczycieli akademickich składanego raz w roku kierownikom zakładów i monitorowanie ich przez kierowników zakładów oraz pełnomocników dydaktycznych.

Realizacja rekomendacji WZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Rekomendacja: Ze względu na dużą liczbę studentów na filologiach angielskich należałoby zwiększyć liczbę etatów badawczo-dydaktycznych (i/lub dydaktycznych).

Realizacja: W roku 2021 rozpisano trzy konkursy na stanowisko lektora w zakresie językoznawstwa angielskiego. Konkursy zostały rozstrzygnięte we wrześniu. Jeden z kandydatów, który wygrał konkurs zrezygnował po ogłoszeniu wyników. Konkurs zostanie ogłoszony po raz drugi.

2. MONITOROWANIE I DOSKONALENIE PROCESU KSZTAŁCENIA

Nad prawidłowością przebiegu procesu dydaktycznego w roku akademickim 2020/2021 czuwali koordynatorzy poszczególnych przedmiotów, kierownicy katedr i zakładów, kierownicy studiów podyplomowych, Pełnomocnicy Dziekana Wydziału Filologicznego UWB oraz Prodziekan ds. dydaktycznych – dr E. Lewicka-Mroczek. Monitoring pracy dydaktycznej (jakości zajęć dydaktycznych) odbywał się poprzez regularne przeprowadzanie ankiet studenckich (w stosunku do pracowników poddawanych ocenie okresowej) i hospitacje zajęć

przeprowadzanych przez kierowników katedr i zakładów, dyrekcję poszczególnych kolegiów, a także dziekana. Wyniki ankiet studenckich i hospitacji zajęć brane są pod uwagę, między innymi, przy ocenach okresowych pracowników. Monitorowanie i doskonalenie procesu kształcenia odbywa się również na podstawie wyników ankiet ewaluacyjnych adresowanych do wszystkich studentów WF. W roku akad. 2020/2021 ankiety ewaluacyjne wypełniło, mimo podejmowanych systematycznych działań zachęcających do ich wypełnienia, jedynie 51 (na 1000 uprawnionych) respondentów co stanowi 5,1% uprawnionych do wypełnienia ankiety.

W okresie pracy w trybie zdalnym pracownicy prowadzili zajęcia i weryfikowali postępy studentów poprzez wskazanych przez władze UwB platformy edukacyjne. Bezpośredni nadzór nad jakością prowadzonych zajęć sprawowali kierownicy zakładów oraz Prodzikan ds. dydaktycznych.

Monitorowanie i doskonalenie procesu kształcenia na WF opiera się na analizie i ocenie programów studiów I, II, III stopnia i programów studiów podyplomowych oraz ich realizacji, odpowiednio do specyfiki kształcenia przez wyżej wymienione osoby. Na WF funkcjonuje i stosowany jest system antyplagiatowy (JSA).

Regularny monitoring procesu kształcenia pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków:

- Koncepcja kształcenia na WF w pełni wpisuje się w założenia strategiczne Uniwersytetu w Białymstoku;
- Programy studiów są adekwatne do zakładanych efektów uczenia się na wszystkich kierunkach;
- Programy studiów (w tym formy prowadzonych zajęć) są zgodne z zakresem wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się oraz dostosowane do specyfiki profilu i formy studiów na wszystkich kierunkach prowadzonych na WF;
- Punkty ECTS są z reguły prawidłowo stosowane na wszystkich kierunkach prowadzonych na Wydziale (dopracowania wymaga nakład pracy studentów na niektórych przedmiotach na filologii polskiej);
- Występuje zgodność treści programowych zajęć zawartych w sylabusach z programem studiów na wszystkich kierunkach prowadzonych na Wydziale;

Charakterystyka kierunku studiów, sylwetka absolwenta, program i plan nauczania (tworzone zgodnie z sylwetką absolwenta), prawidłowość stosowania systemu ECTS kontrolowane są wewnętrznie oraz przez Dział Dydaktyki przed zatwierdzeniem programów

nauczania przez Radę Wydziału i Senat. Programy nauczania na wszystkich specjalnościach są zgodne z obowiązującym prawem akademickim (*Uchwały Senatu UwB nr 2633 z dnia 22 stycznia 2020 r. w sprawie wytycznych do przygotowywania projektów programów studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu*). Sylabusy poszczególnych przedmiotów są zgodne z obowiązującymi wzorcami zatwierdzonymi przez Senat (odbywa się kontrola wewnętrzna przez kierowników katedr/zakładów) i udostępniane w formie elektronicznej w systemie USOS. Realizowane treści programowe są opisane w sylabusach. Sposób weryfikacji zakładanych efektów uczenia się oraz punkty ECTS są zgodne z obowiązującym programem studiów i harmonogramem realizacji programu studiów dla poszczególnych specjalności i poziomów studiów. W roku akademickim 2020/2021 w programach studiów nie wprowadzono żadnych merytorycznych zmian, zostały jedynie usunięte nieścisłości techniczne (potknięcia redakcyjne).

- Sposób weryfikacji zakładanych efektów uczenia się jest jasno sprecyzowany w stosownej dokumentacji (sylabusy, harmonogram realizacji programu studiów) i realizowany zgodnie z w/w zapisami. Studenci mają dostęp do informacji na temat stosowanych zasad oceniania – forma pisemna sylabusów poszczególnych przedmiotów dostępna jest w systemie USOS, aktualne programy studiów i harmonogramy realizacji programu studiów są umieszczone na stronie Wydziału Filologicznego UwB w zakładce „student – plany i programy studiów”. Ponadto każdy wykładowca jest zobowiązany w trakcie pierwszych zajęć przekazać studentowi niezbędne informacje dotyczące realizacji danego przedmiotu.
- System weryfikacji końcowych efektów uczenia się oparty jest na tradycyjnych metodach oceniania stosowanych w szkolnictwie wyższym, zdefiniowanych w sylabusach, harmonogramach realizacji programu studiów. Jednocześnie w związku ze zmianą trybu nauczania (przejście z formuły stacjonarnej na zdalną) w systemie weryfikacji efektów kształcenia na poziomie całego wydziału wprowadzono formalne zmiany uwzględniające nietypowe warunki pracy zdalnej, które zostały określone w „procedurach egzaminowania i zaliczania przedmiotu”. Dokument został opracowany przez Prodziekan ds. dydaktycznych dr Ewę Lewicką-Mroczek w porozumieniu z pełnomocnikami dydaktycznymi.

Wyniki ankiet ewaluacyjnych pokazały, że większość studentów WF, którzy wzięli udział w badaniu, stoi na stanowisku, iż zajęcia realizowane w formie zdalnej zostały przeprowadzone w sposób umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się (zdecydowanie tak –

27,5%, raczej tak – 35,3%). Dużo mniej ankietowanych jest przeciwnego zdania (raczej nie – 5,9%, zdecydowanie nie – 11,8%). Dość duża ilość (17,6%) respondentów nie ma zdania na ten temat i zaznaczyła odpowiedź: ani tak ani nie².

- Studenci odbywają wymagane przez standardy kształcenia praktyki zawodowe w placówkach zgodnych z profilem studiów. Nadzór nad realizacją programu praktyk studenckich w odniesieniu do zakładanych efektów uczenia pełnili następujący opiekunowie praktyk: mgr Anna Dziok-Łazarecka (studia I i II stopnia filologia angielska), mgr Agnieszka Jelska (studia I stopnia: filologia angielska z językiem niemieckim/ hiszpańskim/ rosyjskim i studia II stopnia: filologia angielska z elementami translatoryki), mgr M. Aleturowicz (studia I stopnia filologie francuskie), dr Anna Alsztyniuk i dr Katarzyna Grabowska (filologia rosyjska) oraz Elżbieta Jurkowska (filologia polska). Sposób realizacji praktyk reguluje *Zarządzenie nr 95 Rektora UwB z dnia 4 listopada 2020 roku w sprawie praktyk zawodowych realizowanych od roku akademickiego 2020/2021*.

Przebieg każdej praktyki został udokumentowany w „Karcie studenckich praktyk zawodowych”. Studenci odbyli praktyki zawodowe w placówkach zgodnych z profilem studiów (np. instytucje kultury, redakcje, biura podróży, biblioteki, wydawnictwa, hotele, biura tłumaczeń, księgarnie). Studenci wyszukali samodzielnie miejsca odbywania praktyk, korzystając z pomocy opiekunów praktyk. Część studentów, głównie studiów II stopnia na profilu tłumaczeniowym, odbywała praktyki zdalnie – były to najczęściej tłumaczenia na potrzeby różnych firm lub wydawnictw.

Ważnymi elementami procesu kształcenia uniwersyteckiego obok realizowania programu nauczania i praktyk jest działalność kół naukowych, a także możliwość udziału studentów w wykładach otwartych i projektach naukowo-dydaktycznych.

Studenci angażują się w działalność kół naukowych. W roku akad. 2020/2021 studenci z *Koła Naukowego Edytorów „Asterisk”* (opiekun dr Elżbieta Jurkowska) i *Koła Naukowego Klub Humanistów* (opiekunowie: dr hab. Krzysztof Korotkich, dr Ewa Gorlewska) wykonywali korekty artykułów oraz prace redakcyjne do pisma Wydziału Filologicznego –

² Informacje z tego zakresu pochodzą z przeanalizowanych wyników badań ankietowych udostępnionych studentom WF w roku akad. 2020/2021 poprzez system USOS z wykorzystaniem kwestionariusza „Ankieta ewaluacyjna” stanowiącego Załącznik nr 3a do Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r.

„Próby”. Dla studentów prace redaktorskie i korektorskie były dobrym podsumowaniem zagadnień szeroko rozumianego edytorstwa, a także miały na celu utrwalenie wiadomości i zdobytych już umiejętności. Członkowie Kół pomagali przy przygotowaniu i organizacji cyklicznego wydarzenia, jakim jest Konkurs Literacki im. Anny Markowej odbywający się na Wydziale Filologicznym. Celem konkursu jest rozwijanie talentów podlaskiej młodzieży i integracja środowisk szkolnych z akademickimi oraz przybliżenie postaci nieżyjącej już dziennikarki, pisarki, poetki i animatorki kultury. Ponadto, studenci Kół zorganizowali kiermasz książek online na rzecz dwuletniego chorego na rdzeniowy zanik mięśni Mikołaja Karelusa. W roku akademickim 2020/2021 działały również: *Naukowe Koło Badań nad Fantastyką „Eloi”* (opiekunowie: dr hab. M. Leś, dr W. Łaszkiwicz), *Studenckie Koło Naukowe Rusycystów* (opiekun: dr W. Biegluk-Leś), *Studenckie Koło Onomastyczne* (opiekunowie: prof. L. Dacewicz i dr J. Chomko).

Studenci Wydziału Filologicznego UwB tworzą recenzowane czasopismo „Próby. Nieregularnik Filologiczny”. Studenci wchodzi w skład zespołu redakcyjnego, mają znaczący wkład w powstawanie kolejnych numerów: są autorami publikowanych tekstów zarówno naukowych, jak i literackich, wykonują prace korektorskie i redakcyjne. Czasopismo zrzesza środowisko studenckie z naukowym i literackim. Prace merytoryczne nad numerem z roku 2021, redakcyjne, korektorskie i graficzne zostały wykonane przez studentów WF przy wsparciu pracowników zaangażowanych w tworzenie czasopisma (dr hab. K. Korotkich, dr E. Gorlewska, dr E. Jurkowska, dr K. Puławski) i redaktorów zewnętrznych (T. Radziejewicz, J. Taranienko).

W programie studiów filologii polskiej zaplanowane są prace semestralne, które mają za zadanie wdrażanie studentów do samodzielnej pracy naukowej. Praca pisana jest pod kierunkiem wykładowcy, dotyczy literatury danej epoki. Jej przedmiotem są zagadnienia wymagające kreatywności w poszukiwaniach bibliograficznych i interpretacji tekstów, które zwykle wykraczają poza zakres literatury podmiotu analizowanej podczas zajęć. Praca semestralna jest traktowana jako samodzielna, naukowa aktywność studenta, która ma go przygotować do pisania licencjatu/pracy magisterskiej i przebiega w kilku etapach. Najpierw studenci mają za zadanie opracować zestawienie bibliograficzne literatury przedmiotu, związanej z tematem pracy, które konsultują z wykładowcą, potem prezentują w formie pisemnej przygotowany przez siebie konspekt. Efektem końcowym jest ok. dziesięciostronicowy tekst, oceniany zarówno od strony merytorycznej, jak też ze względu na walory językowe i poprawność stylistyczną. Wymagane jest również stosowanie reguł edytorskich (przypisy, bibliografia).

Na WF odbywają się wykłady w ramach cyklu „Prelekcje Mistrzów”. Skierowane są one przede wszystkim do studentów humanistów, doktorantów, słuchaczy studiów podyplomowych oraz uczniów poszukujących możliwości spotkania z wybitnymi przedstawicielami nauki i kultury (<https://filologia.uwb.edu.pl/index.php/category/prelekcje-mistrzowskie/>). W roku akad. 2020/2021 w związku ze stanem pandemii wykłady odbywały się online. Wygłosili je prof. Marek Wilczyński (Uniwersytet Warszawski) „Romantyzm polski i amerykański w perspektywie porównawczej” (16.03.2021), Piotr Tomaszuk (reżyser, twórca i dyrektor Teatru Wierszalin) „Mój Mickiewicz” (11.05.2021), prof. Maciej Urbanowski (Uniwersytet Jagielloński) „Od Żeromskiego do Helaka – doświadczenie wojny polsko-bolszewickiej w literaturze polskiej”.

Zrealizowano projekt „Aktywna kultura pamięci – kobiece doświadczenie obozów koncentracyjnych” (<https://kobietywlagrze.pl/index.html>), który ma za zadanie ułatwienie, szczególnie młodemu pokoleniu, wyobrażenia i zrozumienia czym było doświadczenie obozu koncentracyjnego dla kobiet. Zorganizowano VII Studencką Sesję Interkulturową (21.04.21 na platformie MS Teams), w ramach której studenci wygłosili referaty oraz wystawę „Film francuski w plakacie” zorganizowaną we współpracy z Białostockim Ośrodkiem Kultury.

Odbyły się dwa wykłady gościnne w języku hiszpańskim dla studentów studiów II stopnia na platformie MS Teams wygłoszone przez: Francisco Molina Jimenez z Gwatemali: „Obchody święta zmarłych w Gwatemali” w dniu 2.11.2020 oraz Sarę Ballesteros Cisma z Hiszpanii: „Hiszpański język potoczny występujący w serialach” w dniu 29.03.2021.

W ramach projektu Kuźnia Kompetencji studenci uczestniczyli w warsztatach tłumaczenia piosenek. Tłumaczenia będą publikowane w 6. numerze czasopisma „Próby. Nieregularnik Filologiczny”. Studenci Aleksandra Czajkowska i Krzysztof Komorow przygotowali pod opieką dr. Tomasza Sawczuka publikacje do wydziałowego czasopisma „Crossroads”.

Analiza jakości kształcenia pokazała, że wobec rosnącego na świecie trendu związanego z wykorzystaniem narzędzi statystycznych we współczesnych badaniach lingwistycznych istnieje potrzeba merytorycznego i technicznego wsparcia pracowników, studentów i doktorantów, ponieważ nie dysponują oni wystarczającym warsztatem metodologicznym odnośnie wykorzystania statystyki w prowadzonych badaniach.

Rekomendacja 1: Wprowadzenie zajęć z analizy statystycznej i nowoczesnych narzędzi badawczych wykorzystywanych w badaniach językoznawczych (np. oprogramowania SPSS, Sketch Engine) dla studentów na wszystkich stopniach studiów.

Rekomendacja 2: Zakup oprogramowania do ilościowej i jakościowej analizy danych językoznawczych.

Realizacja rekomendacji WZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Rekomendacja: Należy dopracować nakład pracy studentów na poszczególnych przedmiotach na filologii polskiej, co pozwoli na zweryfikowanie punktów ECTS (zgodnie z rekomendacją PKA).

Realizacja: Ze względu na stan pandemii ankieta, która umożliwi dopracowanie nakładu pracy studentów na poszczególnych przedmiotach na filologii polskiej zostanie przeprowadzona w roku akademickim 2021/22 na zajęciach stacjonarnych.

3. OCENA JAKOŚCI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Ocena jakości zajęć dydaktycznych na Wydziale Filologicznym UwB odbywa się według kryteriów zawartych w § 6 *Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r.*

Ocena jakości zajęć dydaktycznych odbywa się na podstawie hospitacji oraz ankietowania studentów. W roku akademickim 2020/2021 na filologiach obcych przeprowadzono 2 hospitacje, a na filologii polskiej 6. Taka liczba formalnych hospitacji wynika z faktu, że hospitacje wszystkich innych pracowników odbyły się w roku akademickim 2019/2020, a ponadto zmiana trybu pracy utrudniła obiektywną ocenę zajęć.

Okresowe hospitacje zajęć dydaktycznych są przeprowadzane zgodnie z przyjętymi na uczelni normami oceny pracownika w zakresie prowadzenia dydaktyki i na podstawie planu ramowego wskazanego przez dziekana. Hospitacje przeprowadzają kierownicy katedr i zakładów, dyrekcja poszczególnych kolegiów, a także dziekan, stosując przy tym zasady określone w § 7 *Uchwały nr 2614 Senatu UwB z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ustalenia zasad działania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Uniwersytecie w Białymstoku.*

Ocena jakości zajęć dydaktycznych jest regularnie wspomagana oceną studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych, ma charakter dobrowolny, anonimowy i odbywa się za pośrednictwem ankiety dostępnej w systemie USOS po zakończeniu zajęć dydaktycznych z danego przedmiotu. Wyniki ankiet zawierających opinie na temat zajęć poszczególnych pracowników są uwzględniane podczas oceny okresowej. Ankiety studenckie są zgodne z wzorcami zatwierdzonymi przez Radę Wydziału. Studenci byli zachęceni do

wypełniania ankiet, między innymi przez Prodziekan ds. dydaktycznych na spotkaniach ze starostami lat oraz przez korespondencję mailową.

W roku akad. 2020/2021 wśród studentów, doktorantów i uczestników studiów podyplomowych dokonano badań ankietowych w zakresie oceny wypełniania przez osoby prowadzące zajęcia obowiązków związanych z kształceniem. Poprzez system USOS udział w badaniach wzięły 372 osoby (na 1111 studentów, którzy mogą wypełnić przynajmniej jedną ankietę), czyli 33,50% uprawnionych. Wypełnili oni 2775 ankiet, co stanowi 12,10 % liczby ankiet możliwych do wypełnienia. Oceniono 188 nauczycieli i 793 zajęć. Wszyscy nauczyciele akademicy mają dostęp w USOS do wyników swoich ankiet. Wgląd do ankiet ma również Wydziałowa Komisja Oceniająca (w czasie oceny danego pracownika).

Wszyscy studenci WF zachęceni są również do wzięcia udziału w ankiecie ewaluacyjnej³. Jak pokazują wyniki ankiet ewaluacyjnych przeprowadzonych wśród studentów WF 67% z nich uważa, że sposób prowadzenia zajęć i metody nauczania są na ogół odpowiednie. Przeciwnego zdania jest 14% ankietowanych. Studenci ocenili również poszczególne elementy procesu dydaktycznego (Tabela 1). Najlepiej (bardzo dobrze i dobrze) zostały ocenione konsultacje indywidualne, wykłady oraz ćwiczenia i konwersatoria, najslabiej natomiast (źle i bardzo źle) prace zadawane do samodzielnego przygotowania lub opracowania.

Tabela 1. Wyniki ankiety ewaluacyjnej dotyczącej oceny poszczególnych elementów procesu dydaktycznego na danym kierunku.

Jak ocenia Pan/Pani poszczególne elementy procesu dydaktycznego na Pana/Pani kierunku? Przy każdym elemencie proszę zaznaczyć jedną z możliwych odpowiedzi. Jeśli nie miał Pan/Pani kontaktu z określonym elementem studiów, proszę zaznaczyć „nie dotyczy”.	
Wykłady	Bardzo dobrze: 21 (41,2%) Dobrze: 16 (31,4%) Przeciętnie: 9 (17,6%) Źle: 2 (3,9%) Bardzo źle: 0 (0%) Nie dotyczy: 2 (3,9%) Nie zaznaczono żadnej odpowiedzi: 1 (2,0%)
Ćwiczenia i konwersatoria	Bardzo dobrze: 19 (37,3%) Dobrze: 18 (35,3%) Przeciętnie: 10 (19,6%) Źle: 2 (3,9%) Bardzo źle: 1 (2,0%) Nie dotyczy: 1 (2,0%)
Seminaria i proseminaria	Bardzo dobrze: 20 (39,2%) Dobrze: 8 (15,7%) Przeciętnie: 3 (5,9%) Źle: 1 (2,0%)

³ Informacje z tego zakresu pochodzą z przeanalizowanych wyników badań ankietowych udostępnionych studentom WF poprzez system USOS z wykorzystaniem kwestionariusza „Ankieta ewaluacyjna” stanowiącego Załącznik nr 3a do Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r.

	Bardzo źle:1 (2,0%) Nie dotyczy:17 (33,3%) Nie zaznaczono żadnej odpowiedzi:1 (2,0%)
Przedmioty fakultatywne	Bardzo dobrze:12 (23,5%) Dobrze:10 (19,6%) Przeciętnie:4 (7,8%) Źle:1(2,0%) Bardzo źle:0 (0%) Nie dotyczy:24 (47,1%)
Lektoraty	Bardzo dobrze:10 (19,6%) Dobrze:12 (23,5%) Przeciętnie:6 (11,8%) Źle:3 (5,9%) Bardzo źle:0 (0%) Nie dotyczy: 20 (39,2%)
Warsztaty i laboratoria	Bardzo dobrze:13 (25,5%) Dobrze:12 (23,5%) Przeciętnie:7 (13,7%) Źle:1 (2,0%) Bardzo źle:0 (0%) Nie dotyczy:18 (35,3%)
Celowość prac zadawanych do samodzielnego przygotowania lub opracowania	Bardzo dobrze:16 (31,4%) Dobrze:16 (31,4%) Przeciętnie:9 (17,6%) Źle:5 (9,8%) Bardzo źle:2 (3,9%) Nie dotyczy:2 (3,9%) Nie zaznaczono żadnej odpowiedzi:1 (2,0%)
Indywidualne konsultacje	Bardzo dobrze: 24 (47,1%) Dobrze: 14 (27,5%) Przeciętnie: 6 (11,8%) Źle: 0 (0%) Bardzo źle: 0 (0%) Nie dotyczy: 7 (13,7%)

4. MONITOROWANIE WARUNKÓW KSZTAŁCENIA I ORGANIZACJI STUDIÓW

W roku akademickim 2020/2021 studenci, doktoranci i słuchacze studiów podyplomowych WF korzystali ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej (BU) oraz z zasobów księgozbioru literatury przedmiotu, które znajdują się w kolekcjach poszczególnych zakładów. Biblioteka Uniwersytecka umożliwiła studentom i pracownikom dostęp do swoich zasobów nie tylko w formie tradycyjnej, ale także on-line. BU ma wykupiony dostęp do wydawnictw elektronicznych (pełnotekstowych i abstraktów), tworzy Repozytorium UwB, w którym znajdują się publikacje pracowników, doktorantów i studentów UwB, a także publikacje pokonferencyjne, artykuły z czasopism UwB oraz książki przygotowane przez wydawnictwa: Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Temida 2, Trans Humana oraz Wydawnictwo Prawo i Partnerstwo. Biblioteka jest też w systemie ACADEMICA – Cyfrowej

Wypożyczalni Publikacji Naukowych z zasobów Biblioteki Narodowej. Studenci korzystają z Czytelni Neofilologicznej (w budynku przy ul. Liniarskiego 3), w której mają dostęp do baz danych zakupionych przez uczelnię, na stronach: http://www.bg.uwb.edu.pl/?pid=Wydawnictwa_elektroniczne, e-czytelnia oraz <http://www.bg.uwb.edu.pl/eCzytelnia>. Studenci mogą również uzyskać dostęp do tych baz z komputerów domowych.

W związku z formą nauczania zdalnego oraz ograniczeniami wynikającymi z przestrzegania obowiązujących przepisów bezpieczeństwa zdrowotnego dostęp do księgozbiorów we wskazanym czasie był ograniczony, jednak możliwy. Pracownicy pozostawali w stałym kontakcie ze studentami i na ich prośbę udostępniali im za pośrednictwem punktu przekazu materiałów (portiernia budynku WF) potrzebne pozycje książkowe z zachowaniem odpowiednich procedur BHP. Należy nadmienić, że pracownicy akademicy, świadomi zagrożeń wynikających z kontaktów w okresie pandemii, udostępniali studentom za pośrednictwem dopuszczalnych przez władze uczelni platform edukacyjnych własne zeskanowane materiały. Studenci korzystali także z odpowiednich elektronicznych baz danych, co w znacznym stopniu ułatwiło odpowiednie przygotowanie do pełnowartościowego uczestnictwa w procesie dydaktycznym.

Praca Biblioteki Uniwersyteckiej została oceniona przez studentów w ankiecie ewaluacyjnej. Bardzo dobrze i dobrze zostały ocenione: dostępność literatury podstawowej (adekwatnie 39% i 25,5%), aktualność księgozbioru (27,5% i 23,5%), sprawność obsługi (49% i 13,7%), warunki pracy (33,3% i 25,5%), możliwość korzystania z elektronicznych baz danych (31,4% i 25,5%), natomiast dobrze i dostatecznie ocenione były godziny otwarcia (35,3% i 27,5%). Były to odpowiedzi najczęściej występujące.

W roku akademickim 2020/2021 decyzją władz uczelni proces dydaktyczny miał formę nauczania zdalnego, w związku z tym infrastruktura dydaktyczna będąca w dyspozycji Wydziału Filologicznego nie była w pełni użytkowana. Zajęcia odbywały się głównie z wykorzystaniem prywatnego osprzętowania technicznego i dostępu do prywatnych sieci internetowej. Zajęcia przeprowadzono za pośrednictwem platform edukacyjnych *Blackboard* lub *Teams*, dodatkowym wsparciem była też poczta USOS, którą wykorzystywano do kontaktów i korespondencji w relacjach „student – wykładowca”. Zajęcia w trybie online odbyły się zgodnie z rozkładem zajęć bez większych technicznych problemów, osiągnięto zakładane w programie studiów efekty uczenia się. Wykładowcy zadbali o to, żeby, pomimo nietypowej sytuacji braku bezpośredniego kontaktu, utrzymać odpowiedni poziom zajęć.

Pracownicy WF prowadzili konsultacje w trybie online na wskazanej przez władze platformie.

W budynku przy ul. Liniarskiego 3 sale wykładowe i ćwiczeniowe są w większości wyposażone w rzutniki multimedialne. Sprzęt jest częściowo przestarzały i wymagałby wymiany. Dwa laboratoria językowe również potrzebują usprawnienia. W roku akademickim 2020/2021 w związku z nauką zdalną sale zostały wyposażone w komputery z kamerami. Jednak pomimo znacznych wysiłków informatyka Wydziału Pana Jarosława Kuźmickiego, nie udało się wyposażyć wszystkich sal w sprawny sprzęt, którego jest zbyt mało. W budynku na Liniarskiego występowały też problemy z połączeniem internetowym – nie we wszystkich salach działał sprawnie.

Warunki lokalowe również nie są zadowalające: liczba sal zajęciowych nie jest wystarczająca na potrzeby studentów filologii angielskiej i francuskiej, a część pomieszczeń jest za mała. W roku akademickim 2020/2021, ze względu na zajęcia zdalne, ograniczona liczba pomieszczeń nie stanowiła poważnego problemu.

W roku akademickim 2020/2021, podobnie jak w poprzednim, wszystkie zajęcia z bloku Praktyczna Nauka Języka Wiodącego (angielski, francuski) były prowadzone w grupach laboratoryjnych (min. 12 osób), co zwiększyło jakość prowadzonych ćwiczeń. Rekrutacja na wszystkie zajęcia do wyboru na I i II stopniu filologii angielskich (np. moduły doskonalenia językowego, zajęcia specjalizacyjne, seminaria) odbyła się elektronicznie przez USOS.

W roku akademickim 2020/2021 Wydział Filologiczny czynił starania o pozyskanie środków na unowocześnienie bazy dydaktycznej. Przedstawicielki Wydziału dr Ewa Lewicka-Mroczek i dr Beata Wyszyńska zostały powołane do Uczelnianego Zespołu ds. grantów dydaktycznych. W kwietniu 2021 roku przygotowały wniosek do MNiE w sprawie przyznania środków finansowych na realizację inwestycji związanej z kształceniem i działalnością naukową (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 marca 2019). Wniosek dotyczył zakupu sprzętu (rzutniki medialne, monitory interaktywne, wizulazery, laboratorium cyfrowe). Decyzja o przyznaniu środków zostanie podjęta w grudniu 2021.

Wydział Filologiczny posiada własną stronę internetową, na której znajdują się stale aktualizowane informacje na temat kształcenia tj. kierunków studiów, programów studiów, rozkładu zajęć dydaktycznych, wymiany studenckiej, dyżurów pracowników i in. Ponadto w systemie USOS umieszczone są sylabusy poszczególnych przedmiotów, które przedstawiają szczegółowy opis realizowanych treści, oczekiwane efekty uczenia się, sposoby ich weryfikacji, zasady zaliczenia przedmiotu itd.

Na podstawie wyników ankiety ewaluacyjnej można stwierdzić, że strona internetowa zapewnia studentom m.in. uzyskanie wiedzy o kierunku studiów, programie studiów, rozkładzie zajęć dydaktycznych (Tabela 2).

Tabela 2. Wyniki ankiety ewaluacyjnej dotyczącej informacji umieszczanych na stronie internetowej wydziału.

Czy zawarte na stronie internetowej Pana/Pani wydziału/instytutu informacje zapewniają uzyskanie wiedzy dotyczącej (przy każdym elemencie proszę zaznaczyć jedną z możliwych odpowiedzi):	
Kierunku studiów	Zdecydowanie tak:25 (49,0%) Raczej tak:18 (35,3%) Ani tak, ani nie:6 (11,8%) Raczej nie:1 (2,0%) Zdecydowanie nie:0 (0%) Nie zaznaczono żadnej odpowiedzi:1 (2,0%)
Programu studiów	Zdecydowanie tak:28 (54,9%) Raczej tak:16 (31,4%) Ani tak, ani nie:4 (7,8%) Raczej nie:2 (3,9%) Zdecydowanie nie:0 (0%) Nie zaznaczono żadnej odpowiedzi:1 (2,0%)
Rozkładu zajęć dydaktycznych	Zdecydowanie tak:32 (62,7%) Raczej tak:13 (25,5%) Ani tak, ani nie:3 (5,9%) Raczej nie:2 (3,9%) Zdecydowanie nie:0 (0%) Nie zaznaczono żadnej odpowiedzi:1 (2,0%)

Jak pokazują wyniki ankiet ewaluacyjnych przeprowadzonych wśród studentów WF, ok. 58% z nich wyraża przekonanie, że dostępność i jakość pomocy naukowych i specjalistycznego sprzętu jest wystarczająca. Przeciwnego zdania jest ok. 24% ankietowanych. Studenci ocenili również jakość infrastruktury dydaktycznej (Tabela 3). Środki audiowizualne i multimedialne oraz dostęp do Internetu były najczęściej oceniane jako przeciętne.

Tabela 3. Wyniki ankiety ewaluacyjnej dotyczącej oceny jakości infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia.

Jak ocenia Pan/Pani jakość infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia? Przy każdym elemencie proszę zaznaczyć jedną z możliwych odpowiedzi. Jeśli nie miał Pan/Pani kontaktu z określonym elementem, proszę zaznaczyć „nie dotyczy”.	
Środki audiowizualne i multimedialne	Bardzo dobrze: 5 (9,8%) Dobrze: 11 (21,6%) Przeciętnie: 15 (29,4%) Źle: 9 (17,6%) Bardzo źle: 5 (9,8%) Nie dotyczy: 6 (11,8%)
Wyposażenie laboratorium	Bardzo dobrze: 1 (2,0%) Dobrze: 7 (13,7%) Przeciętnie: 9 (17,6%) Źle: 2 (3,9%)

	Bardzo źle: 3 (5,9%) Nie dotyczy: 28 (54,9%) Nie zaznaczono żadnej odpowiedzi: 1 (2,0%)
Dostęp do internetu na terenie jednostki	Bardzo dobrze: 2 (3,9%) Dobrze: 6 (11,8%) Przeciętnie: 16 (31,4%) Źle: 7 (13,7%) Bardzo źle: 5 (9,8%) Nie dotyczy: 15 (29,4%)

Infrastrukturę wydziału tworzy też pracownia komputerowa. Na podstawie wyników ankiety ewaluacyjnej można konstatować, że studenci bardzo rzadko korzystają z pracowni komputerowej poza zajęciami ujętymi w rozkładzie zajęć i oceniają to miejsce albo dobrze albo nie mają zdania na temat jego funkcjonowania.

Studenci WF ocenili też pracę dziekanatu. Zdecydowana większość deklaruje, że organizacja pracy dziekanatu umożliwia im załatwienie spraw (86% respondentów odpowiedziało zdecydowanie tak i raczej tak), otrzymują informacje dotyczące toku studiów (84%) oraz spraw stypendialnych (80%). Najczęściej odznaczane ogólne oceny pracy dziekanatu to: bardzo dobra (47%) i dobra (31%).

Rekomendacje 1: Poprawa warunków lokalowych (np. przez umożliwienie dostępu do sal na innych wydziałach)

Rekomendacja 2: Usprawnienie sprzętu komputerowego i dostępu do Internetu ze szczególnym uwzględnieniem budynku na Liniarskiego 3 (hot spot umożliwiający dostęp do szybkiego Internetu we wszystkich miejscach).

5. MONITOROWANIE WSPARCIA STUDENTÓW I DOKTORANTÓW W PROCESIE UCZENIA SIĘ

Studenci WF w procesie dydaktycznym mają zapewnione odpowiednie wsparcie zarówno ze strony wykładowców, władz wydziału i uczelni, a także administracji (sekretariatów dydaktycznych, dziekanatu, centralnej administracji uczelni). W roku akademickim 2020/2021 pracownicy odbywali regularne (cotygodniowe) konsultacje w trybie online, stwarzając studentom możliwość omówienia i/lub zaliczenia materiału objętego programem nauczania oraz wsparcia merytorycznego studentom zaangażowanym w działania naukowe. Informacja o terminie dyżurów pracowników znajdowała się na stronie internetowej wydziału (link do konsultacji). Na prośbę studentów często organizowano dodatkowe terminy dyżurów, aby zwiększyć dostępność pracownika w ekstraordynaryjnej pandemicznej sytuacji.

Wszystkie roczniki studiów I i II stopnia posiadali swoich opiekunów, którzy pozostawali w stałym kontakcie ze starostami danych lat. Opiekunowie organizowali także zebrania ze wszystkim studentami objętymi pieczęcią w celu przekazywania istotnych informacji dydaktycznych oraz w celu rozwiązywania zgłaszanych problemów. Opiekunowie poszczególnych roczników na *filologii rosyjskiej*: dr Ewa Pańkowska (I rok I stopnia); dr Michał Mordań (II rok I stopnia); dr Weronika Biegluk-Leś (III rok I stopnia); dr Maryna Michaluk (I rok II stopnia); dr Nina Raczkiewicz (II rok II stopnia); na *filologii polskiej*: dr Marcin Lul (I rok I stopnia), dr hab. Mariusz Leś (II rok I stopnia), dr Elżbieta Jurkowska (III rok I stopnia), dr Ewa Gorlewska (I rok II stopnia), dr hab. Piotr Stasiewicz (II rok II stopnia); na *neofilologii*: mgr Ewelina Feldman-Kołodziejuk (I rok I stopnia filologia angielska), mgr Robert Kuźma (II rok I stopnia filologia angielska), mgr Ewa Majewska (III rok I stopnia filologia angielska), dr Edyta Wajda (I rok I stopnia filologia angielska z językiem niemieckim / hiszpańskim / rosyjskim), mgr Alicja Lisowska (II rok I stopnia filologia angielska z językiem niemieckim / hiszpańskim / rosyjskim), dr Dorota Szymaniuk (III rok I stopnia filologia angielska z językiem niemieckim / hiszpańskim / rosyjskim), dr Anna Karczewska (I rok II stopnia filologia angielska), mgr Peter Foulds (II rok II stopnia filologia angielska), dr Krzysztof Puławski (I rok II stopnia filologia angielska z elementami translatoryki), mgr Kirk Palmer (II rok II stopnia filologia angielska z elementami translatoryki), mgr Edyta Sacharewicz (I rok I stopnia filologia francuska od podstaw, język francuski (od podstaw) z angielskim, profil tłumaczeniowy, język francuski stosowany, z hiszpańskim), dr Mateusz Białas (II rok I stopnia filologia francuska od podstaw, język francuski (od podstaw) z angielskim, profil tłumaczeniowy, język francuski stosowany, z hiszpańskim), mgr Magdalena Aleturowicz (III rok I stopnia filologia francuska od podstaw, język francuski (od podstaw) z angielskim, profil tłumaczeniowy, język francuski stosowany, z hiszpańskim),

Studenci przejawiający zainteresowania i predyspozycje naukowe uzyskują merytoryczne wsparcie od promotorów seminariów dyplomowych, a także mogą rozwijać się pod opieką wykładowców w kołach naukowych⁴. Studenci i doktoranci publikują artykuły naukowe, biorą czynny udział w konferencjach naukowych. Przykładem mogą być osiągnięcia naukowe studentki filologii rosyjskiej (publikacje: Greta Rinkeviciute, *Egzystencjalne parametry ponadczasowej obecności bohaterów w dramatach M. Arbatowej „Aleksiejew i cienie” i S. Miedwiediewa „Wyobrażenie o miłości”*, (w:) *W kręgu problemów antropologii literatury*:

⁴ Więcej o działalności kół naukowych można przeczytać na stronie 8-9 niniejszego dokumentu.

Tabu w literaturze i sztuce. Wczoraj i dziś, Wydawnictwo pokonferencyjne Uniwersytetu w Białymstoku, artykuł po recenzjach, przyjęty do druku; Greta Rinkeviciute, *Strategie dramaturgiczne w sztuce M. Arbatowej „Sesja Próbną”*, „Bibliotekarz Podlaski” №2 (2021), s. 149-163; Greta Rinkeviciute, „*Głos jako forma przejawu świadomości bohatera w cyklu dramatów M. Arbatowej „Późna załoga”*”, Praska Rusycystyka 2020, ISBN 978-80-7603-111-1; konferencje: Greta Rinkeviciute, udział w konferencji „Свободное время и развлечения в современной русской литературе” (online 22.10.2020), wygłoszony referat: *Ситуация ожидания чуда под Новый год в пьесе Н. Птушкиной „Пока она умирала”*, organizator: Uniwersytet Gdański i Uniwersytet w Białymstoku).

Studenci spełniający warunki formalne mają możliwość uzyskania wsparcia materialnego m.in. w postaci stypendiów naukowych i socjalnych, czy też możliwości zakwaterowania w domach studenta. Wszystkie niezbędne, szczegółowe informacje na ten temat są zawarte na stronie internetowej WF w zakładce „student – stypendia”. Odnaleźć tam można dokumentację (wzory wniosków), wskazówki dotyczące stypendiów, procedur składania wniosków, itd. Pomocą studentom służy także starszy referent, mgr Anna Szawel, z którą w danych kwestiach można kontaktować się telefonicznie, mailowo lub osobiście.

W minionym roku akademickim bezpośredni kontakt ze studentami z niepełnosprawnościami był ograniczony ze względu na pracę w trybie zdalnym. Niemniej zastosowano wobec nich rozwiązania alternatywne odpowiadające rekomendacjom przedstawionym w orzeczeniach o stopniu niepełnosprawności (wydłużony czas pracy, obecność w trakcie zajęć asystentów itd.). Pracownicy WF w celu lepszego zrozumienia potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a także z chęci podniesienia swoich kwalifikacji w pracy z takim studentem uczestniczyli w warsztatach z danego zakresu (np. *Zwiększanie dostępności uczelni dla osób z niepełnosprawnościami – szkolenie świadomościowe*, Białystok (Kampus UwB), 18 maja 2021 roku, organizacja: Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego); *Szkolenie z zakresu wsparcia studentów/ek z zaburzeniami psychicznymi*, Białystok (Kampus UwB), 17 czerwca 2021 roku, organizacja: Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego). Studenci posiadający orzeczenie o niepełnosprawności są objęci wsparciem ze strony nauczycieli akademickich prowadzących z nimi zajęcia oraz pełnomocnika Dziekana ds. studentów i doktorantów niepełnosprawnych dr. Roberta Szymuli. Władze uczelni przychyliły się do wniosku studenta niewidzącego na filologii polskiej do indywidualnego seminarium licencjackiego.

W roku akademickim 2020/2021, oprócz spotkań online grup studenckich z opiekunami lat, odbyły się trzy zebrania starostów z Prodziekan ds. dydaktycznych

dr E. Lewicką-Mroczek. Spotkania te miały na celu monitorowanie bieżących potrzeb i oczekiwań studentów, przekazanie bieżących informacji na temat funkcjonowania jednostki oraz wspieranie studentów w procesie kształcenia zdalnego. Pani Prodziekan utrzymywała również stały kontakt z przewodniczącą samorządu studenckiego panią Anną Kojło oraz grupami studenckimi, a wszelkie zgłaszane problemy były rozwiązywane na bieżąco. Studenci otrzymywali również ważne informacje drogą mailową. Opiekunowie poszczególnych roczników monitorowali sprawy związane z kształceniem poprzez intensywny kontakt mailowy i dyżury online. Uwzględniono również prośby niektórych studentów o przeprowadzenie obron prac dyplomowych w formie stacjonarnej zamiast online.

Informacje o formach wsparcia studentów i doktorantów umieszczane są na stronie wydziału oraz przekazywane są bezpośrednio studentom przez opiekunów roczników, promotorów oraz innych nauczycieli akademickich.

6. MONITOROWANIE MOBILNOŚCI STUDENTÓW I DOKTORANTÓW ORAZ STOPNIA UMIEDZYNARODOWIENIA KSZTAŁCENIA

Mobilność międzynarodowa studentów WF odbywa się na mocy umów międzyuczelnianych podpisanych w ramach Programu Erasmus+, Programu Mobilności Studentów MOST oraz umów bądź porozumień zawartych niezależnie od tego programu (umowy podpisano m.in. z Uniwersytetem w Tartu (Estonia), Uniwersytetem w Daugavpils, (Łotwa), i Uniwersytetem w Pecs (Węgry). W roku akademickim 2020/2021 z programów mobilności skorzystało 10 studentów (wyjazdy na Łotwę, do Rumunii, Francji, Belgii, Hiszpanii). W roku akad. 2020/2021 niewielka liczba nauczycieli akademickich skorzystała z wyjazdów w ramach Erasmus+: 2 pracowników wzięło udział w wyjazdach szkoleniowych (kierunek: Litwa, Łotwa), a 4 skorzystało z mobilności w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych (kierunek: Litwa, Turcja, Rumunia – dwa wykłady online). W związku z sytuacją epidemiologiczną na świecie wiele zaplanowanych wyjazdów zagranicznych nie doszło do skutku. Doktoranci nie korzystali z mobilności międzynarodowej w ramach Programu Erasmus+.

Zaliczenie osiągnięć studentów korzystających z mobilności międzynarodowej odbywa się na bazie udostępnionej przez studenta dokumentacji potwierdzającej zaliczenie poszczególnych przedmiotów na uczelni przyjmującej. Brak oceny z przedmiotu, którego zaliczenie zobligowane jest programem studiów na WF, zobowiązuje studenta do „nadrobienia” braków. Wszystkie formalności związane z zaliczeniem osiągnięć kontrolują pracownicy dziekanatu w

porozumieniu z koordynatorem programu ERASMUS i koordynatorem dydaktycznym. Koordynatorami wydziałowymi byli: dr W. Gardocki (filologia polska), dr M. Kamecka (neofilologia: sekcja francuska), dr W. Łaskiewicz (neofilologia: sekcja angielska), dr K. Rutkowski (filologia rosyjska).

W roku akademickim 2020/2021 studenci WF uczestniczyli w zajęciach prowadzonych przez profesor wizytującą z Ukrainy (Odessa) – dr hab. Natalię Kondratienko.

Koordynowaniem wymian międzynarodowych zajmuje się dr Tomasz Sawczuk. Podobnie jak w latach poprzednich, Wydział Filologiczny gościł w mijającym roku studentów z partnerskich uczelni w Chinach w ramach programu „Non-degree” i był wydziałem z najliczniejszą grupą takich gości. W trakcie obu semestrów studenci realizowali w trybie online zarówno kursy praktyczne, jak i specjalistyczne. W przeciwieństwie do lat poprzednich, poziom językowy przyjętych na wymianę studentów pozostawiał niedosyt. Ponadto, bardzo problematyczne dla wykładowców okazały się problemy techniczne związane z dołączaniem studentów do sesji online. Oba problemy były sygnalizowane pani Sylwii Leszczuk z Działu Współpracy Międzynarodowej UwB.

W roku 2021 dwóch studentów z Chin ukończyło studia II stopnia na Wydziale Filologicznym i obroniło prace magisterskie w dziedzinie językoznawstwa.

W raportowanym okresie na mocy programu ERASMUS+ praktyki odbywały studentki z Łotwy (filologia rosyjska), które jako nosicielki języka rosyjskiego, prowadziły „konwersacje” w ramach zajęć z praktycznej nauki języka rosyjskiego oraz regularne konsultacje ze studentami rusycystyki. Ponadto dwie osoby (z Rumunii i Włoch) przyjechały w ramach programu Erasmus+ na praktyki na filologię francuską oraz 4 na filologię angielską (z Hiszpanii, Turcji, Włoch). Analiza mobilności w ramach programu Erasmus+ pokazuje, że studenci WF sporadycznie korzystają z możliwości odbycia praktyk w ramach umów. W raportowanym roku akademickim na praktyki wyjechały jedynie dwie osoby z filologii angielskiej.

Większość studentów WF potwierdza w ankietach ewaluacyjnych, że pozyskuje poprzez stronę internetową WF informacje na temat możliwości wyjazdu na inne uczelnie w ramach programów wymiany międzynarodowej (Tabela 4).

Tabela 4. Wyniki ankiety ewaluacyjnej dotyczące oceny strony internetowej w kontekście uzyskiwania wiedzy na temat programów wymiany międzynarodowej

Czy zawarte na stronie internetowej Pana/Pani wydziału/instytutu informacje zapewniają uzyskanie wiedzy dotyczącej (przy każdym elemencie proszę zaznaczyć jedną z możliwych odpowiedzi):	
możliwość wyjazdu na inne uczelnie w ramach programów wymiany międzynarodowej	Zdecydowanie tak: 13 (25,5%) Raczej tak: 25 (49,0%) Ani tak, ani nie: 9 (17,6%) Raczej nie: 3 (5,9%) Zdecydowanie nie: 0 (0%) Nie zaznaczono żadnej odpowiedzi: 1 (2,0%)

Studenci WF, którzy skorzystali z mobilności, są zadowoleni z uczestnictwa w programie i deklarują wzrost kompetencji językowych oraz społecznych, jako rezultat wyjazdu. Poziom zajęć na uczelniach partnerskich oraz system pomocy studentom Erasmus+ oceniają na średni oraz wysoki (według skali ankiety), choć zdarzały się problemy natury administracyjnej i finansowej (np. brak możliwości uczestnictwa w wybranym wcześniej kursie ze względu na brak miejsc czy brak informacji w języku angielskim, robienie testów na COVID na własny koszt oraz opłata przez studenta pobytu w hotelu z powodu obowiązku przebywania na 10-dniowej kwarantannie, za który uczelnia nie zwróciła poniesionych kosztów). Mimo tego, wszyscy studenci deklarują chęć ponownego uczestnictwa w programie. Studenci WF, którzy skorzystali z praktyk w ramach programu, również deklarują wzrost kompetencji językowych i merytorycznych jako rezultat wyjazdu, a także chwalą sobie kontakty zawodowe zawarte w czasie pobytu. Są oni zadowoleni z obsługi na WF w trakcie przygotowania do wyjazdu.

Studenci, którzy przyjechali na filologię angielską, zgodnie deklarują zadowolenie z mobilności, podając wzrost kompetencji językowych i merytorycznych jako najważniejsze osiągnięcia. W ankietach wyrazili oni zadowolenie z opieki koordynatora i Działu Współpracy Międzynarodowej oraz warunków oferowanych w akademiku. Ich uwagi krytyczne dotyczyły niektórych kwestii administracyjnych (np. brak pełnego tłumaczenia strony Wydziału, problemy z podłączeniem do e-learningu) czy problemów z wyborem przedmiotów (np. ze względu na kolidujące godziny).

W roku akad. 2020/2021 zaobserwowano znaczny spadek mobilności studentów UwB w związku z trwającą pandemią Covid-19. W porównaniu z latami sprzed pandemii, znacznie mniej studentów podeszło do rekrutacji, a nawet w przypadku jej pozytywnego wyniku, część studentów ostatecznie zrezygnowała z mobilności. Także w gronie pracowników widać wyraźną tendencję spadkową ze względu na utrudnienia w podróży i niebezpieczeństwa z nią związane.

W miarę możliwości pracownicy WF wykorzystują doświadczenia zdobyte przez studentów wydziału podczas kształcenia realizowanego na innych uczelniach pod kątem poprawy jakości kształcenia na WF oraz opinie studentów przyjeżdżających na wydział na temat realizowanych studiów w stosunku do ich oczekiwań.

Rekomendacja 1: Należy umieszczać na stronie wydziału więcej szczegółowych informacji w językach obcych na temat mobilności w ramach programu Erasmus+ ze szczególnym uwzględnieniem tych kierunków, które goszczą studentów z uczelni zagranicznych.

Rekomendacja 2: Należy zwiększyć wymagania językowe wobec studentów z Chin goszczących na wydziale w ramach programu „Non-degree”, np. poprzez przeprowadzanie bardziej selekcyjnych testów.

7. UZYSKIWANIE OPINII ABSOLWENTÓW UCZELNI O PRZEBIEGU ODBYTYCH STUDIÓW

Uzyskanie opinii absolwentów uczelni o przebiegu odbytych studiów nastąpiło na podstawie § 12 Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r., załącznik nr 5 do niniejszej uchwały. Odbyło się ono poprzez przeprowadzenie anonimowych badań ankietowych wśród 134 absolwentów Wydziału Filologicznego (na 249 wszystkich absolwentów), którzy obronili pracę dyplomową i wyrazili chęć udziału w badaniach, co stanowi 53,82% wszystkich ubiegłorocznych absolwentów. Wyniki analiz kwestionariuszy ankiet przedstawiono w tabeli (Tabela 5).

Absolwenci ocenili bardzo wysoko umiejętności i kompetencje miękkie oraz twarde rozwijane podczas studiów na WF. Aż 93% ankietowanych deklaruje, że studia umożliwiły w bardzo dużym i dużym stopniu rozwój umiejętności samodzielnego dokształcania się. Jest to bardzo ważna kompetencja w kontekście dynamicznie zmieniającego się rynku pracy. Bardzo dobrze zostały ocenione formy zajęć stosowane podczas procesu dydaktycznego oraz kompetencje nauczycieli akademickich. Zdecydowana większość absolwentów (73,13%) wybrałaby ten sam kierunek na UwB gdyby jeszcze raz zdawała na studia. Jedynie 3,71% studentów zdecydowałoby się na ten sam kierunek, ale na innej uczelni i 13,43% studentów wybrałoby inny kierunek na UwB.

Tabela 5. Wyniki ankiety absolwenta Wydziału Filologicznego.

WYNIKI ANKIETY ABSOLWENTA WYDZIAŁU FILOLOGICZNEGO (dane liczbowe)							
1	Proszę ocenić, w jakim stopniu ukończone przez Panią/ Pana studia pozwoliły na rozwinięcie:	bardzo dużym	dużym	średnim	małym	bardzo małym	Nie dotyczy
A	Znajomości zagadnień teoretycznych	66	61	7			
B	Umiejętność rozwiązywania praktycznych problemów	49	62	22	1		
C	Zdolność do wykonywania zawodów zgodnych z profilem ukończonych studiów	59	45	28	2		
D	Umiejętność pracy zespołowej	56	52	24	2		
E	Umiejętności komunikacyjnych z innymi ludźmi	72	47	15			
F	Umiejętności samodzielnego dokształcania się	81	44	8	1		
G	Wiedzy o świecie	65	49	18	2		
H	Możliwości realizacji własnych zainteresowań	57	52	20	5		
2.	Jak ocenił(a)by Pan / Pani poszczególne elementy procesu dydaktycznego na Pana / Pani kierunku	bardzo dobrze	dobrze	przeciętnie	źle	bardzo źle	nie dotyczy
A	Wykłady	67	63	13	1		
B	Ćwiczenia i konwersatoria	66	62	4	1		
C	Seminaria i proseminaria	94	30	8	1	1	
D	Przedmioty fakultatywne	52	52	21	4		4
E	Lektoraty	55	48	22			8
F	Warsztaty i laboratoria	58	49	14	6	2	4
G	Praktyki i zajęcia poza uczelnią	60	45	14	8	2	3
H	Indywidualne konsultacje	81	46	7			
I	Organizacja studiów (rozkład zajęć itp.)	32	49	39	3	1	
3.	<p>Co Pana/ Pani zdaniem należy zmienić przede wszystkim, by poprawić ogólną jakość kształcenia (najczęściej występujące odpowiedzi – odpowiedzi oryginalne):</p> <p>– organizacja studiów (lepsz organizacja planu zajęć); bardziej dopracowane plany zajęć; więcej angażować studenta w prowadzone zajęcia, dać studentom możliwość rozwijania swoich zainteresowań poprzez umożliwienie im większego wkładu własnego w pisanie prac akademickich; należałoby wprowadzić większą różnorodność zajęć, ponieważ wiele przedmiotów powtarza się, co może być dla studentów nużące; więcej wymagać od studenta; więcej praktycznych zajęć, mniej teorii; podczas zajęć zdalnych brakowało komunikacji między prowadzącym a studentem, co należałoby poprawić, co do zajęć przed pandemią nie mam większych zastrzeżeń; unowocześnić sprzęt; komputeryzacja wydziału; poprawić stan techniczny sprzętu; wydział powinien zainwestować w lepszy sprzęt (rzutniki) i poprawić jakość zajęć z technologii informacyjnej; lepiej dostosować aulę na wydziale do wykładów (np. brak stolików); sposób oceniania pracy studenta i metody motywowania (plusy za aktywność); więcej zajęć dodatkowych; lepsze informowanie</p>						

	studentów o np. planach na nowy rok akademicki, o planowanych wydarzeniach; lepsza sala wykładowa; zwiększyć ilość konwersatorium; więcej zajęć skierowanych w kierunku kształcenia zawodowego a mniej fakultatywnych lub niezwiązanych bezpośrednio z kierunkiem studiów; więcej doinformowania studentów o ew. zmianach czy organizacji studiów, w tym i terminy egzaminów czy wcześniejsze wiadomości o obronach; redukcja przedmiotów niezwiązanych ściśle z kierunkiem; warunki socjalne; wykłady powinny być przeprowadzane zdalnie; więcej zajęć praktycznych, więcej obcowania z żywym językiem, którego się uczymy; więcej zajęć praktycznych, spotkania z obcokrajowcami; więcej egzaminów „zerowych”; większa ilość zajęć dodatkowych, np. z języka białoruskiego; potrzebna jest większa ilość zajęć z przedmiotu PNJR; komunikację; zrobić zajęcia stacjonarne, bezpośredni kontakt z wykładowcą i grupą daje lepsze efekty kształcenia; myślę, że warto unowocześnić zajęcia z dziennikarstwa. Duża część tematów była poświęcona technikom, które z racji naszych czasów są przestarzałe; bardziej urozmaicone zajęcia; więcej chęci ze strony prowadzących; większa ilość fakultetów; więcej wiedzy praktycznej dotyczącej możliwości zarobkowania po tym kierunku;					
4.	Jak ocenia Pan/ Pani kompetencje nauczycieli akademickich i innych pracowników UwB na ukończonym przez Pana / Panią kierunku?	Wysoki poziom profesjonalizmu	Raczej wysiki poziom profesjonalizmu	Zróżnicowany poziom profesjonalizmu	Raczej niski poziom profesjonalizmu	Niski poziom profesjonalizmu
A	Wśród profesorów i doktorów habilitowanych	105	24	5		
B	Wśród doktorów	103	26	5		
C	Wśród magistrów	88	35	10		
D	Wśród pracowników dziekanatu	95	38			
E	Wśród pracowników sekretariatu	102	29	3		
5.	Czy gdyby jeszcze raz zdawał(a) Pan / Pani na studia, to wybrał(a)by Pan/ Pani (proszę zaznaczyć jedną możliwą odpowiedź) :					
A	Ten sam kierunek na UwB	98 (73,13%)				
B	Ten sam kierunek na innej uczelni	5 (3,71%)				
C	Inny kierunek na UwB	18 (13,43%)				
D	Inny kierunek na innej uczelni	12 (8,96%)				

Studenci wskazali w ankiecie, co należy zmienić ich zdaniem, aby poprawić jakość kształcenia. Najczęstsze odpowiedzi dotyczyły jakości wykorzystywanego sprzętu technicznego, wprowadzenia większej liczby zajęć praktycznych i zmniejszenie liczby zajęć teoretycznych, lepszej organizacji planu zajęć, wprowadzenia zajęć dodatkowych uwzględniających zainteresowania studentów, poprawy komunikacji ze studentem i przepływu informacji na temat organizacji studiów i wydarzeń organizowanych na wydziale.

ANKIETY OCENY STUDIÓW PODYPLOMOWYCH ANIMACJI CZYTELNICTWA, INFORMACJI NAUKOWEJ I BIBLIOTEKARSTWA

Anonimową ankietę wypełniło 13 osób, po zakończeniu Studiów Podyplomowych Animacji Czytelnictwa, Informacji Naukowej i Bibliotekarstwa (w czerwcu 2021 roku).

Ankieta miała na celu zbadanie: poziomu zadowolenia słuchaczy/absolwentów z podjętych studiów; jakości kształcenia – przydatności poszczególnych przedmiotów, poziomu prowadzonych zajęć, metod nauczania, dostępności materiałów dydaktycznych. Ocenie poddano też poszczególnych wykładowców, a także stronę organizacyjną studiów podyplomowych (w tym sposoby komunikacji kierownika i sekretarza studiów ze słuchaczami).

100% badanych zadeklarowało wysoki poziom zadowolenia z podjętych studiów oraz sposobu ich organizacji, administrowania i komunikacji ze słuchaczami. Dobrze i bardzo dobrze oceniono dostępność materiałów dydaktycznych oraz stosowane przez wykładowców metody nauczania. Kilka osób zaznaczyło opcję, iż powinno być więcej zajęć praktycznych (9 osób). W roku akademickim 2020/2021 wszystkie zajęcia były prowadzone w trybie zdalnym (na żywo, zgodnie z harmonogramem, przy pomocy *blackboard collaborate*). 8 osób wskazało, iż zajęcia zdalne są dobrą, efektywną formą na studiach podyplomowych, dwie osoby wskazały jednak, iż zwłaszcza przedmioty praktyczne (bibliotekarskie) powinny być prowadzone w formie stacjonarnej. Również poszczególni wykładowcy byli wysoko oceniani (ich kompetencje, sposób prowadzenia zajęć i postawa wobec słuchaczy), przeważały oceny bardzo dobre i dobre. Tylko w sporadycznych przypadkach pojawiły się noty dostateczne i niedostateczne (2 głosy dotyczyły postawy wykładowcy wobec słuchaczy).

Badani absolwenci uznali, iż Studia Podyplomowe Animacji Czytelnictwa, Informacji Naukowej i Bibliotekarstwa spełniły ich oczekiwania i są przydatną formą podnoszenia kwalifikacji zawodowych (Na pytanie „Czy wg Pani/Pana studia podyplomowe są przydatną formą podnoszenia kwalifikacji zawodowych?” odpowiedź „zdecydowanie tak” zaznaczyło 10 osób; „raczej tak” – 3 osoby).

ANKIETY OCENY STUDIÓW PODYPLOMOWYCH LOGOPEDYCZNYCH

Ankietowani słuchacze ocenili 11 przedmiotów, wypełnili 183 ankiety. Każdy z przedmiotów oceniało od 15 do 24 osób z ogólnej liczby 25 słuchaczy, co daje średnią ponad 16 słuchaczy z 25, tj. ponad 64%. Ocena zajęć wypadła bardzo dobrze. Większość ocen to oceny bardzo dobre, sporadycznie zdarzały się oceny niższe niż dobra: oceny bardzo dobre stanowiły 97,3% ogólnej liczby ocen; dobre – 1,9%; dostateczne – 0,6%; dwójki – 0,14%; jedynki – 0,06%. Żaden z wykładowców nie uzyskał średniej poniżej 4, większość miała oceny w granicach 4,8-5. Poza ankietami kierownik SPLog prowadził ze słuchaczami rozmowy na temat jakości zajęć dydaktycznych i na bieżąco reagował na ewentualne uwagi.

Między innymi po raz kolejny przeprowadził rozmowę z prowadzącą neurologię dziecięcą, której zdarza się przedłużać zajęcia – dużo jednak rzadziej niż w ubiegłym roku.

8. MONITOROWANIE RELACJI Z OTOCZENIEM SPOŁECZNO-GOSPODARCZYM W ODNIESIENIU DO PROGRAMU STUDIÓW

Pracownicy WF w miarę możliwości starają się uzyskiwać informacje od pracodawców o poziomie zatrudnionych absolwentów. Stała współpraca ze szkołami regionu, tłumaczami, Miejskim Ośrodkiem Doradztwa Metodycznego, Centrum Edukacji Nauczycieli w Białymstoku i Suwałkach, Podlaskim Instytutem Kultury, bibliotekami naukowymi i publicznymi, muzeami, archiwami, redakcjami, radiem zarówno o charakterze popularyzatorskim umożliwiając uzyskanie takich informacji. Dyrektorzy szkół na ogół wysoko oceniają kwalifikacje nauczycieli języka polskiego oraz języków obcych, którzy są absolwentami WF. W minionym roku akademickim ze względu na ekstraordynaryjne okoliczności spowodowane pandemią koronawirusa kontakt z pracodawcami był utrudniony. Nie uzyskano opinii pracodawców o poziomie zatrudnionych absolwentów poprzez przeprowadzenie anonimowych badań ankietowych.

W roku akademickim 2020/2021 na podstawie zgromadzonych opinii dyrektorów szkół regionu podlaskiego oraz opinii białostockiego kuratorium, w których jednoznacznie wskazano problem braku kadry nauczycielskiej z zakresu nauczania języka polskiego, angielskiego i rosyjskiego, na Wydziale Filologicznym podjęto inicjatywę powołania nowych kierunków kształcących nauczycieli językowców. W rezultacie został napisany i skierowany do ministerstwa wniosek o powołanie dwóch kierunków: *filologia obca nauczycielska*, *filologia polska nauczycielska*. Oba kierunki uzyskały pozytywną opinię Polskiej Komisji Akredytacyjnej, dzięki czemu weszły w skład oferty edukacyjnej na rok akademicki 2021/2022. Uruchomienie nowych kierunków pozwala żywić nadzieję, że przyszli absolwenci uzupełnią stale rosnące braki kadrowe w regionie i będą pełnowartościowymi pracownikami podlaskich szkół.

W ramach rozwijania przyszłych karier zawodowych w czerwcu 2021 odbyło się spotkanie przedstawiciela Powiatowego Urzędu Pracy w Białymstoku ze studentami Wydziału Filologicznego. Spotkanie to zaowocowało podpisaniem 2 sierpnia 2021 umowy o nawiązanie obustronnej współpracy między Wydziałem Filologicznym Uniwersytetu w Białymstoku a Powiatowym Urzędem Pracy w Białymstoku. Celem umowy było podjęcie wspólnych działań w zakresie wsparcia technicznego w cyklicznych wykładach,

przeprowadzanych przez Powiatowy Urząd Pracy w formie online ze studentami Wydziału Filologicznego Uniwersytetu w Białymstoku oraz udostępniania sal w przypadku spotkań w formie stacjonarnej, a także promowania wspólnych przedsięwzięć na stronie internetowej WF oraz projektów organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy, które mogą przyczynić się do wsparcia studentów w zakresie pracy zawodowej.

Dnia 23 marca 2021 roku odbyło się spotkanie przedstawicieli Wydziałowej Rady Konsultacyjnej Wydziału Filologicznego UwB z interesariuszami zewnętrznymi, którymi byli przeważnie potencjalni pracodawcy absolwentów kierunków studiów na WF. Ze względu na ograniczenia spowodowane przez pandemię COVID-19 spotkanie miało charakter zdalny, odbyło się przy wykorzystaniu platformy komunikacyjnej Microsoft Teams i było rejestrowane elektronicznie. Ze strony Wydziału w spotkaniu wzięli udział Dziekan, prof. Jarosław Ławski, oraz profesor Violetta Wejs-Milewska i dr Ewa Lewicka-Mroczek, a także przewodniczący Wydziałowej Rady Konsultacyjnej dr hab. Piotr Stasiewicz, który był moderatorem spotkania. Ze strony interesariuszy zewnętrznych wzięli udział między innymi przedstawiciele Polskiego Radia Białystok, TVP Oddział w Białymstoku, Teatru Dramatycznego w Białymstoku, Muzeum Podlaskiego w Białymstoku, Biura Tłumaczy Lexon, Fundacji „Sąsiedzi”, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego, Departamentu Edukacji, Sportu i Turystyki, Powiatowego Urzędu Pracy i Książnicy Podlaskiej w Białymstoku. W trakcie spotkania interesariusze zewnętrzni zgłosili szereg sugestii i obserwacji dotyczących kompetencji zawodowych absolwentów Wydziału Filologicznego UwB, zwracając przede wszystkim uwagę na niedostatki w kwestii umiejętności praktycznych, obsługi nowych mediów i zgłosili sugestie dotyczące modyfikacji programów nauczania realizowanych na Wydziale Filologicznym. Odrębną część dyskusji stanowił problem zasadności odbywania studiów trzeciego stopnia jako elementu podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych oraz ich praktycznej przydatności na rynku pracy.

Rekomendacja 1: Przeprowadzenie wśród pracodawców anonimowych badań ankietowych o poziomie zatrudnionych absolwentów.

9. MONITOROWANIE KARIER ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW

Monitorowanie karier zawodowych absolwentów odbywa się na podstawie § 14 Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r. Badania ankietowe z

tego zakresu prowadzi Biuro Karier przy pomocy ankiety internetowej (CAWI) udostępnionej przez Uniwersytecki System Obsługi Studentów (USOS) za pomocą serwisu Ankieter. Jego rezultatem jest opracowanie pt. „Badanie Losów Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku rocznika 2018/2019. Raport z badań.” Przeankietowano 74 absolwentów WF.

Jak wynika z przeprowadzonego badania dla niespełna połowy badanych (43%) pogodzenie czasu pomiędzy pracą i studiowaniem nie stanowiło większego problemu. Według zdecydowanej większości osób, które miały trudności z pogodzeniem pracy i nauki na studiach największym wyzwaniem były niedogodne godziny zajęć, które dotyczyły długich przerw pomiędzy zajęciami lub pojedynczych zajęć w ciągu dnia (45 wskazań). Zdaniem ponad połowy respondentów (53%) wykonywana obecnie praca jest zgodna z profilem studiów, które kończyli. Tylko 1/3 badanych nie pracuje w zawodzie związanym z ukończonym kierunkiem. Dokładnie połowa respondentów wykorzystuje umiejętności, które nabyli podczas studiów w pracy zawodowej. Ok. 1/3 ankietowanych nie korzysta z kompetencji, które wykształcili na uczelni. Zdecydowana większość (71%) absolwentów Wydziału Filologicznego UwB nie miała trudności ze znalezieniem pracy. Większość ankietowanych (60%) pozytywnie ocenia czas praktyk. Tylko niespełna 1/4 badanych ma na ten temat inne zdanie. Dokładnie 1/4 absolwentów stoi na stanowisku, że ukończone studia przygotowały ich pod względem praktycznym do wykonywania zawodu. Nieco powyżej 40% stwierdza, iż brak im praktyki podczas studiów, która byłaby przydatna do wykonywania zawodu. Mniej niż połowa badanych (45%) czuje się przygotowana pod względem teoretycznym do wykonywania zawodu na kierunku, który ukończyli. Przeciwnego zdania jest 28% ankietowanych. Dokładnie 40% respondentów uważa, że edukacja akademicka miała wpływ na rozwój umiejętności specjalistycznych. Dokładnie 32% absolwentów Wydziału Filologicznego UwB ma odmienne zdanie na ten temat. Większość badanych (65%) stoi na stanowisku, iż ukończone studia pomogły im w rozwinięciu umiejętności posługiwania się językiem obcym. Tylko co piąty respondent uważa, że studia nie wpłynęły na rozwój kompetencji językowych. Dość wysoki odsetek ankietowanych (70%) jest zdania, że wydział nie zadbał o pomoc w rozwinięciu umiejętności informatycznych. Zaledwie co dziesiąty badany stwierdził, że studia okazały się pomocne, jeśli chodzi o kompetencje związane z obsługą komputera.

.....
(podpis i pieczęć Dziekana)